

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI FARKINDALIK EĞİTİMİ

Aile Sunumu

Mayıs 2014

ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALI

??
?

NEDİR ?

NE DEĞİLDİR ?

ÇOCUK İHMALİ

SİMAVRAM

ÇOCUK İHMALİ NE DEMEKTİR ?

Çocuk ihmali başta anne babaları olmak üzere, kendilerine bakmakla yükümlü kimseler ve diğer yetişkinlerin çocuğun beslenme, giyinme, barınma, eğitim, sağlık ve sevgi gibi temel gereksinimlerini ihmal etmeleri sonucu çocuğun bedensel, duygusal, zihinsel ve toplumsal gelişimlerinin engellenmesidir.

ÇOCUK İHMALİ

A) FİZİKSEL İHMAL

Çocuğun tıbbi bakımının yapılmaması yada geciktirilmesi.

Evden kovulması

Terk Edilmesi

Beslenme-giyim ve temizliğinin yeterince sağlanmaması

Güvenliğinin sağlanmaması ve tehlikeler maruz bırakılması

ÇOCUK İHMALİ

A) FİZİKSEL İHMAL

Uzun süre başkalarının yanına bırakılması, bakımdan kaçınmak amacıyla sık sık kaldığı yerin değiştirilmesi.

Uzun süre yalnız bırakılması

Evde tehlikelere karşı korunmaması

ÇOCUK İHMALI

B) EĞİTİMSEL İHMAL

Okuldan kaçmasını yineleyen çocuklara müdahale de bulunulmaması.

Çocuğun uygun olan yaşta gitmesi gereken okullara kaydedilmemesi

Çocuğun uzun süre nedensiz olarak okula gönderilmemesi ve öğrenimine uygun olmayan nedenlerle son verilmesi.

ÇOCUK İHMALI

C) DUYGUSAL İHMAL

Anne yada babanın
yeterli sevgiyi
göstermemesi

Çocuğun ruhsal
bakımının sağlanmasının
reddedilmesi.

Çocuğun alkol yada başka madde kullanmasına izin verilmesi.
Eşlerden birinin çocuğu kötüye kullanması, diğerinin izin
vermesi.

İHMALE UĞRAMIŞ ÇOCUKLARDA GÖZLEMLENEN DAVRANIŞLAR.

Esnek olamama.
Öğrenime gerekli
ilgiyi göstermeme.
Dikkat Problemleri.
Sosyal izalasyon.
Agresif davranışlar.

Güvensiz bağlanma davranışı
Kolay hayal kırıklığı olma (Früste)
Benlik Saygısı düşüklüğü

ÇOCUK İSTİSMARI

SİMAVRAM

ÇOCUK İSTİSMARI NE DEMEKTİR ?

Çocuk istismarı, çocukların başta anne-babaları olmak üzere, kendilerine bakmakla yükümlü kimseler ve diğer yetişkinler tarafından fiziksel,duygusal,zihinsel veya cinsel gelişimlerini engelleyen yada bedenen veya ruh sağlığına zarar veren, kaza sonucu olmayan, durumlarla karşıkarşıya bırakılmasıdır.

FİZİKSEL İSTİSMAR

Bir kaza olmaksızın fiziksel travma yada yaralanmalarla sonuçlanan herhangi bir davranış biçimi olarak tanımlanır. En sık rastlanan şekli dayaktır.

FİZİKSEL İSTİSMAR

Genelde disiplin ve cezalandırma amacıyla uygulandığı görülmektedir. Özellikle deri, iskelet sistemi ve ya merkezi sinir sistemi etkilenir. Diğer organlarda büyük oranda zarar görebilir.

FİZİKSEL İSTİSMAR BULGULARI

Çocuk aşırı derecede hassas yada tam tersi duyarsızdır. **Ağrılı uyarılara karşı daha fazla duyarlı değildir.**

Çeşitli şekillerde saklanmaya çalışılan yaralar bulunur. **Değişik türde yanık ve kesik belirtileri bulunur. Morarmalar, şiddet izleri.**

DUYGUSAL İSTİSMAR

Duygusal istismar kişiye duygusal yada ruhsal sağlığını tehlikeye atacak derecede ağır sözlü tehditler yapılması, alay edilmesi yada küçük düşürücü yorumlarda bulunulması, eleştirilmesi, aşağılanması olarak tanımlanabilir.

DUYGUSAL İSTİSMAR

Sistemli bir şekilde çocuğun aşağılaması yada görmezlikten gelinmesi gibi. Onun sağlıklı duygusal gelişimini ve benlik saygısını ciddi biçimde etkileyen davranış kalıpları olarak tanımlanır.

Duygusal istismar değişik yollardan olabildiği gibi sınırlarının çizilmesi göreceli olarak güçtür.

DUYGUSAL İSTİSMAR

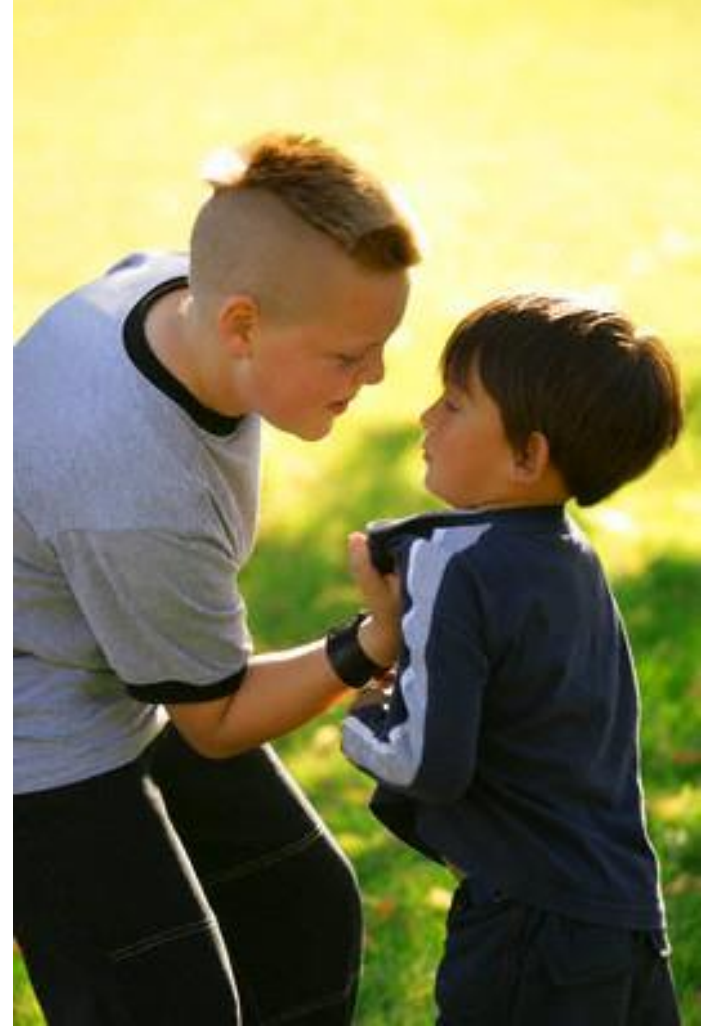
Çocuğu her konuda suçlayarak günah keçisi haline getirme, Diğer taciz türleri ile tehdit etme, Genel olarak reddedici ve düşmanca tavır, Katı biçimde cezalandırma,

Çocuğun davranışlarının yaratıcılığını kısıtlayacak biçimde aşırı derecede denetlenmesi ya da kendi tercihleri dışında seğimlere zorlanması da duygusal taciz çerçevesinde sayılabilir.

CİNSEL İSTİSMAR (TACİZ)

Çocuğun bir erişkinin cinsel gereksinim ya da isteklerinin doyumu için cinsel nesne olarak kullanılması ya da kullanılmasına göz yumulması şeklinde tanımlanmaktadır.

1. DOKUNMA OLMAKSIZIN YAPILAN İSTİSMAR

Cinsel konularda konuşup, çocuğu şaşırtmak onda korku, bunalım, huzursuzluk yaratmak bu kapsamda ele alınmaktadır. Açık saçık telefon konuşmaları, teşhirciler, röntgenciler doğrudan bir tehlike oluşturmaları da yarattıkları korku ve huzursuzluklarla çocuğa zarar vererek onu istismar etmiş olmaktadır.

2. DOKUNMANIN OLDUĞU CİNSEL İSTİSMAR

Dokunarak yapılan cinsel istismarda genellikle bir yetişkinin bir çocuğun vücuduna cinsel amaçlı dokunması söz konusudur. **Çocuğu cinsel amaçla doğrudan kullanma.**

3. ŞİDDET KULLANARAK YAPILAN İSTİSMAR

Şiddet kullanılarak cinsel amaçla çocuğa dokunulduğunda üüncü grup cinsel istismar söz konusu olmaktadır.Şiddet kullanılarak yapılan istismar içinde ırza geçme öldürmede yer almaktadır. ocukta yaşam boyu sürebilecek ve tedavi gerektirecek bir zedelenme oluŐturmakta ve hemen müdahale gerektirmektedir.

CİNSEL İSTİSMAR İLE İLGİLİ DOĞRULAR VE YANLIŞLAR

NELERDİR ?

SİMAVRAM

Çocuğu istismar eden kişi her zaman yabancı biridir. **YANLIŞ**

Aile içinden, o çocuğu tanıyan bir kişi olabilir. **DOğRU**

Hangi anne- babanın istismar yapıp yapmadığını bilmek mümkündür .

YANLIŞ

Sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyi iyi ailelerde de istismar olabilir.

DOğRU

Her istismar çok zararlı değildir. **YANLIŞ**

Bu nedenle de istismar vakalarının tedavisi önemlidir. **DOĞRU**

Çocuğuna istismar uygulayan anne- baba çocuğunu sevmiyordur. **YANLIŞ**

Çocuğunu seven anne babalarda istismar edebilir. **DOĞRU**

Tüm istismar edenler erkektir . **YANLIŞ**

Kadınlar da istismar edebilir. **DOĞRU**

Sadece kız çocukları cinsel istismara uğrar. **YANLIŞ**

Erkek çocuklar da cinsel istismara uğrar. **DOĞRU**

İstismara uğrayan kişiler tedavi edilemez.

YANLIŞ

Tedavi edilebilir. **DOĞRU**

Tedavi gereği yoktur, zaman herşeyin üstesinden gelecektir. **YANLIŞ**

Benim toplumumda istismar yoktur.

YANLIŞ

Çocuklar olanları daima söyler. **YANLIŞ**

Neden Çocuklar İstismar Edildiklerini Söylenmezler?

**Ona kimsenin inanmayacağından korkarlar.
Cinsel istismarın kendi hataları olduğundan ve bu
yüzden başlarının belaya girmesinden korkarlar.
Çocuk,böyle bir şeyi nasıl anlatacağını bilmeyebilir.**

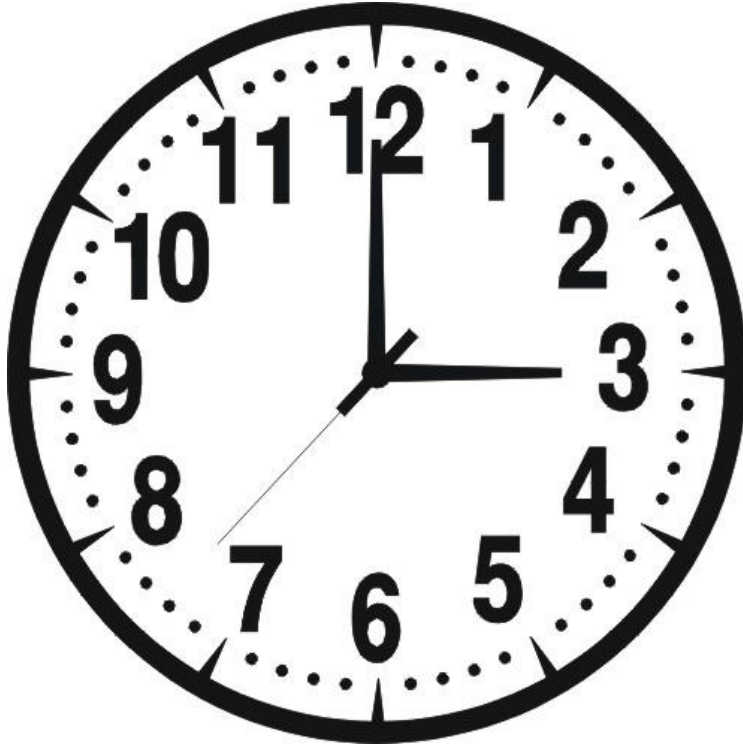
Bu davranışlardan hoşlanmadığı halde,istismar eden kişiyi sevebilir ve onun başının belaya girmesinden korkabilir. İstismar eden kişi tarafından tehdit edilmiş; korkutulmuş olabilir.

Bazı çocuklar bunun yanlış olduğunu bilmeyebilir.

Daha büyük çocuklar bu konuda konuşmaktan utanç duyabilir. Çocuk konuşmak için uygun zaman,zemin ve kişi olmadığını düşünebilir.

Çocuklar Sonunda Nasıl Söylerler?

İstismarın derecesi,sıklığı artar ve çocuğu korkutursa.

Cinsel istismardan korunmayla ilgili bilgi alırsa ve kendisine yapılanın doğru olmadığını fark ederse. Söylenmesi gerektiğini öğrenirse.

Çocuklar sırlarını en yakın arkadaşları ile paylaşmak isteyebilirler.

Kardeşleri kendisinin ilk istismar edildiği yaşa gelmişse onları korumak maksadıyla.

Ergenliğe gelmişse hamilelikten korkar ya da istismarcının baskısından kurtulmak için.

Çocuk güvenebileceği ve kendisi ile yakından ilgilenen bir yetişkinle karşılaştığı zaman.

Fiziksel bir yakınma sonrası doktora gittiğinde.

ÇOCUĞUN CİNSEL İSTİSMARININ SONUÇLARI

- 1- Giderek artan cinsel davranışlar.**
- 2- Suçluluk duygusu.**
- 3- Depresyon gelişme riski.**
- 4- Anksiyete , travma sonrası stres**
- 5- Kendine zarar verme, intihar düşüncesi.**
- 6- Kişilik bozuklukları.**
- 7- Alkol ve uyuşturucu kullanımında artış**
- 8- Eğitim Öğretiminde başarısızlık**

Cinsel istismarın her derecesi için akılda tutulması gerekenler

Kimse cinsel istismara maruz kalmak istemez.

Kimse cinsel istismarı hak etmez.

Hiçbir davranış cinsel istismar için neden olarak gösterilemez.

Her tür cinsel istismar kanunlar ve toplum önünde suçtur. Bütün toplumlarda nefretle karşılanır.

ÇOCUKLARINIZA ÖĞRETEBİLECEKLERİNİZ.

Yabancılar konusunda çocuklar eğitilmelidir.

Çocuk yabancı birisinin verdiği hediye türü ne olursa olsun kabul etmemesi, ille de kabul etmek istiyorsa mutlaka anne babasına sorması öğretilmelidir.

Yabancılardan gelen yardım tekliflerini kabul etmemesi öğretilmelidir.

Küçük Örneklerle anlatılabilir. Şöyle şöyle olursa ne yaparsın gibi sorular hem çocuğun mevcut bilgilerini test eder hem de daha iyi kavramasını sağlar.

Örneklerle anlatın.

Sen yolda yürürken yanına araba yanaşıp sana bir adres sorsa, kendilerini o adrese götürmelerini isterse ne yaparsın ??

Okul çıkışında bir kadın gelse, annen hasta oldu hastanede yatıyor, seni ona götüreceğim dese ne yaparsın.(İstatistiklere göre en çok kullanılan yöntemlerden)

Paketlerimi evime çıkarmama yardım eder misin diyen bir yabancıya yardım eder misin ?

Örneklerle anlatın.

**13yaşındaki
çocuğunuza 18-19
yaşında birisi gelse
senle arkadaş olmak
istediğini söylese ne
yaparsın diye
sorsanız ?**

**16 yaşındaki
çocuğunuza 24-25
yaşında birisi sana
arkadaş olmak
istediğini söylese ne
yaparsın diye sorsanız ?**

**Arkadaşlıklar aynı yaş gruplarında olmalıdır.
Çocuklarınız öğretmelisiniz. Okuldan ve kendi
yaş grubundan arkadaşlıklar edinmesini.**

Örneklerle anlatın.

Sen parkta oynarken yanına bir adam gelse, köpeğini kaybettiğini, onunla birlikte aramanı istese ne yaparsın.

Yapılan araştırmalar bu gibi bir durumda çocukların yüzde sekseninin bu teklifi kabul ettiğini göstermiştir.

Cinsel yönden kötüye kullanıma yada kendisine zorla dokunmaya kalkışan, bir yere götürmeye çalışan birisi ile karşılaştıklarında "yüksek sesle bağırmaları" öğretilmelidir.

Çocuklara oyun, çalışma yaptıkları yerlerin insanların kalabalık olduğu yerler olduğu öğretilmeli. Tenha yerler hakkında bilgi verilmeli. İssiz sokak araları, parklar, inşaatlar vb.

Çocuklara oyun, çalışma yaptıkları yerlerin insanların kalabalık olduğu yerler olduğu öğretilmeli. Tenha yerler hakkında bilgi verilmeli. İssiz sokak araları, parklar, inşaatlar vb.

Bazı çocuklar korkak olmadıklarını göstermek için uygun olmayan yerlerden geçmek isteyebilirler. Tedbirin korkaklık olmadığı öğretilmelidir.

Rahatsız olacakları herhangi bir biçimde, kendilerine **dokundurtmama** hakkına sahip oldukları öğretilmelidir.

Vücutlarının özel yerleri yaralandığı ya da hastalandığında yalnız doktorların veya ana babalarının dokunabileceği öğretilmelidir.

Başka yada yabancı birisinin böyle bir istekte bulunması halinde derhal oradan uzaklaşması, ailesine haber vermesi öğretilmelidir.

Zorla kötüye kullanıma kalkışan birisi ile karşılaştıklarında "yüksek sesle bağırmaları" öğretilmelidir.

Çocuklara kötüye kullanıldıklarını kime (anne ve babaya) ve nasıl anlatacakları öğretilmelidir.

Çocuklara kapı eğitimi verilmelidir.

Evde birisi dahi olsa kapıyı yabancı birisine açmaması gerektiği öğretilmelidir.

Tanıdık dahi olsa eve kimleri alıp almayacağı öğretilmelidir. Mesela teyzen geldi alabilirsin.

Çocuklarınıza nereye giderlerse gitsinler gittikleri yeri size söylemeleri konusunda eğitin. Arkadaşlarını ve onların ailelerini mutlaka tanıyın.

Çocuklara kaybolma eğitimi verilmelidir.

Herhangi bir yerde kaybolduğunda, yolunu şaşırdığında neler yapması gerektiğini öğretin.

Kimlerden yardım alabileceğini öğretin. Sizin evinizin telefon numaralarını ezbere öğretin. Polis, zabıta, jandarma, resmi kurumlar.

Çocuklarınıza size güvenmelerini öğretin. Sevgi gösterin.

Sevgi gören çocuklar en güvenli yeri aile olduğunu bilir.

SEVGİNİZİ DAVRANIŞLARINIZLA GÖSTERİN.

Bu konuları çocuklarınızla çok sık konuşmayınız.

- Çocuğunuzun insanlara, insanlarında size ve çocuğunuza güveni sarsılır.
- Aşırı şüpheli ve kendine güvensiz biri olabilir.
- Çocuğunuzla ve sizle iletişim kurmak istemeyebilirler.

KAYNAKLAR

- 1-"Aile içinde ve Toplumsal Alanda Şiddet". T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları, Bilim Serisi 113, Ankara, 1998.
- 2-"Aile İçi Şiddetin Sebepler ve Sonuçları, Tartışma ve Öneriler". Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu, Sayfa: 204-205, Aralık, 1995.
- 3- ARAL, Neriman. " Fiziksel İstismar ve Çocuk". Tekişik Veb Ofset Tesisleri, Ankara, 1997.
- 4- ARICIOĞLU, Ahu, Çocuk İstismarı ve Duygusal İstismar, Gebze Rehberlik ve Araştırma Merkezi Dergisi, Ocak, 2007
- 5-ATAUZ, Sevil. " Kitle İletişim Araçlarında Çocuk İstismarı ve İhmali". Çocuk İstismarı ve İhmali, Çocukların Kötü Muameleden Korunması 1. Ulusal Kongresi, Gözde Repro Ofset, Ankara, 1991.
- 6-AYDIN, C. " Çocuk İstismarı Nedir?Yayınlanmamış Panel Notları". Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi, 23 Haziran 1993, İzmir.
- 7-BAYHAN, Pınar. " Sosyal Hizmet Dergisi". Sayı:8, Ankara, 1998.
- 8-BEYHUN, N. Ercüment. Hacettepe Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Çocuk İstismarı Konulu Makale.
- 9-BİLİR, Şule; ARI, Meziyet; DÖNMEZ, Necati; GÜNEYSU, Sibel. " 4-12 Yaşları Arasında 16100 Çocukta Cinsel Örselenme Durumları İle İlgili Bir İnceleme". Çocuk İstismarı ve İhmali, Çocukların Kötü Muameleden Korunması 1. Ulusal Kongresi, Gözde Repo Ofset, Ankara, 1991.
- 10 -CILGA, İbrahim. " Türkiye'de Çocuk Hakları Çalışmaları". Cumhuriyet ve Çocuk 2. Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1999.
- 11-"Cinsel Taciz Paneli", Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası, Ankara, 2004.
- 12-CÜCELOĞLU, Doğan. " Türkiye'de Çocuk Hakları Çalışmaları", Cumhuriyet ve Çocuk 2. Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1999.
- 13-Demir S. Aile içi şiddetin Çocuk Açısından Değerlendirmesi, Tez Çalışması, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1997
- 14-"Dergimiz", Çankaya Rehberlik ve Araştırma Merkezi, Sayı:1, Ankara, 2002.
- 15-DİRİK, Musa. "Aydın'da Cinsel Suçların Profili" Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı Uzmanlık Tezi, Aydın – 2003

- 16-EPÖZDEMİR**, Serhat B; **KARATEPE**, Mehmet. “Aydın’da Sokakta Çalışan Çocuklar” SHÇEK. Aydın İl Müdürlüğü Yayınlanmamış Araştırma, Aydın – 2003
- 17-ERKMAN**, Fatoş. “Çocukların Duygusal Ezimi” Çocuk İstismarı ve İhmali, Çocukların Kötü Muameleden Korunması 1. Ulusal Kongresi, Gözde Repro Ofset, Ankara – 1991
- 18-İZMİRLİ**, Müge; **POLAT**, Neşe. “Çocuk Forumu Dergisi” Nisan, Mayıs, Haziran Cilt 4, 2001 – 2.
- 19-KAĞITÇIBAŞI**, Çiğdem. “İnsan, Aile, Kültür” Remzi Kitapevi, İstanbul – 1990
- 20-Kepenekçi Y.** Hukuksal Açıdan Çocuk İstismarı ve İhmali, Katkı Pediatri Dergisi, H.Ü.T.F Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı ve Çocuk Sağlığı Enstitüsü Yayını, Cilt: 22, Sayı: 3, Mayıs- Haziran, 2001
- 21-KOŞAR**, Nesrin G. “Sosyal Hizmetlerde Aile ve Çocuk Refahı Alanı” Yargıçoğlu Matbaası, Ankara – 1989
- 22-KOZCU**, Şeyda. “Çocuk İstismarı ve İhmali” Aile Yazıları 3, Birey Kişilik ve Toplum. T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Bilim Serisi: 5/3, Devran matbaası, Ankara – 990
- 23-NAİM**, Ali İnan. “Çocuk Hukuku” İstanbul – 1968
- 24-ONURSAL**, Betül; **SAYIATA**, Sevgi Usta. “İstanbul Barosu Çocuk Merkezi Yayınları” İstanbul , 2002
- 25-Öncü**, Sevgi. Sosyal Hizmet Uzmanı,
- 26-ÖZÖN**, M. N. “Osmanlı – Türkçe Sözlük” İstanbul – 1983
- 27-POLAT**, Oğuz. “Tıbbi Açıdan Çocuk Hakları ve Çocuk İstismarı” Cumhuriyet ve Çocuk, 2. Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara – 1999
- 28-Resmiye O.** www.hipokrat.org, İzmir Çocuk Hakları Çalışma Günleri, Çocuk Örselenmesi Grubunun Ulusal Organizasyon Planı Önerisi, 2001
- 29-Sandalcı Savaş**, Fatma ;Ensest Nedeniyle Koruma Altına Alınarak SHÇEK Kuruluşlarında Bakılan Çocukların Sorunları.Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Hizmetler Yüksek Okulu, Yüksek Lisans Tezi
- 30-ŞAHİN**, Figen; **BEYAZOVA**, Ufuk. “Milli Eğitim Dergisi” Temmuz, Ağustos, Eylül – 2001
- 31-ULUĞTEKİN**, Sevda. “Hükümlü Çocuklarda Yeniden Toplumsallaşma” Ankara UNİCEF,Çocuk Hakları Sözleşmesi,1992
- 32-YAVUZ**,Çiğdem,AKAGÜNDÜZ,Nazan,Çocuk Olmak,Gelişim Sürecinde Etkili Rehberlik,Ümraniye Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü Yayınları,Yayın No:1,2004,İstanbul.
- 33- Taşçı**, Ali İhsan Cinsel Eğitim, İz yayıncılık Yayın No : 361 2003 İstanbul